

GYERGYÓI ÚJSÁG

A MAGYAR PÁRT PROGRAMMJA ALAPJÁN.

Előfizetési árak:
Egy évre 200; félévre 100; negyedévre 50 Lei
Hirdetések milliméter díjszabás szerint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Felölsszerkesztő:
Dr. SÁNDORY MIHÁLY
Kiadó laptulajdonos:
MÁRK ISTVÁN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Regele Ferdinand-ut 33. sz. (Sándory-ház.)
Szerkesztőségi órák mindennap d. u. 2-3-ig.
Telefon: 14.

A Csiki Magánjavak ügye.

Szinte már az elcsépelésig foglalkoztunk ezzel az ügygel, sőt mi több, még ezután is foglalkoznunk kell. Ez a folytonos foglalkozás, tudjuk, hogy kellemetlen mindkettőnknek: kormány-nak és nekünk egyaránt. A kormány-nak azért, mivel neki, meg vagyunk győződve róla, hogy kellemetlen, mert hiszen ha a világgal szemben nem is ismerik el a Csiki Magánjavakkal szemben elkövetett igazságtalanságot, de magukban el kell hogy ismerjék, nekünk pedig azért, mivel csodálkozunk kell afölött, hogy ennek a szintizta igazságnak elismerése még mind a mai napig késik.

Ez az égbekiáltó igazságtalanság kényszerít minket arra, hogy ezt az ügyet ne hagyjuk elaludni és az a határozott meggyőződésünk, hogy az igazságnak egyszer mégis csak győznie kell.

Elismeréssel kell adoznunk a kormánynak azon intézkedéseért, hogy most, a többször elmúlt tizenkettedik órában, nyolcmillió gyorssegélyt folyósított a kisebbségi iskolák segélyezésére, de kérdezzük, hogy akkor, mikor momentán nem áll nagyobb pénzösszeg a kormány rendelkezésére a kisebbségi iskolák felsegélyezésére, miért nem siet a Csiki Magánjavak kérdésének megoldására, mikor ez a vágyon is kulturális célokat szolgált, és ennek a kérdésnek megoldásával nemcsak megoldható lenne legalább részben a csiki magyar felekezeti iskolák kérdése, hanem emellett visszaadná nekünk felzaklatott nyugalmunkat is.

Nem értjük a kormány felfogását akkor, hogy mikor elismeri egyik oldalról a felekezeti iskolák jogos követelését, és evégből a nyolcmillió gyorssegély folyósításával is jó szándékait bizonyítani akarta, nemcsak nem siet a Magánjavak kérdését is megoldani, hanem egyes törvényeivel, mint például az új bányatörvénnyel is, azon iparkodik, hogy a székelyföldi közbirtokossági gyógyvizek elkonfiskálásával, továbbá azon igyekezetével, hogy a közbirtokossági vagyonok állami kezelésbe vétessenek át, nemcsak a közbirtokosságok talpa alól kívánja kirántani a földet, hanem a felekezeti iskolák alól is, amelyeket eddig heroikus létfontartási küzdelmükben épen a közbirtokosságok támogattak erejük-höz mérten.

Joggal el lehet tehát mondani, hogy amit a kormány ad a vámon, elveszi azt a réven.

Nem értjük a kormány felfogását azért sem, mert idáig teljesen tisztába jöhetett azzal, hogy nekünk a Csiki Magánjavak kérdése nemcsak az elkövetett igazságtalanságánál fogva is,

hanem ebben a közgazdasági leromlottságunk folytán is létkérdés, a kiéhezett gyomornak az utolsó falat kenyérhez való görcsös ragaszkodása, és épen ezért nekünk, illetve parlamentereinknek mindaddig a kalapács szerepét kell játszaniok, míg ez a kérdés a mi megnyugvásunkra el nem intéztetik.

Több százezer ember lélekzetviszsafojtva lesi parlamentereink ebbeli munkálkodását, s ha a parlamentben egyetlen egy ember is felszólal ebben a kérdésben, úgy a mi többszázezer emberünk nevében beszél, ami többszázezer emberünk szívének mélységes elkeseredését tolmácsolja.

Ezt a mélységes elkeseredést azon egy-két emberünkön keresztül hallgassa meg a kormány. Hogyha volt benne, amiről meg vagyunk győződve, annyi erkölcsi erő és bátorság, hogy a felekezeti iskolák jogos igényeit ország-világ előtt elismerte, legyen annyi erkölcsi ereje és bátorsága ahhoz is, hogy a Csiki Magánjavak kérdésé-

ben is elismerje a mi megfelebbeztetlen igazságunkat s ezzel is dokumentálná azt, hogy az igazság neki mindenütt igazság még akkor is, ha Isten tudja miféle politikai és egyéb érdekek annak világosságát el is akarják homályosítani.

És ha már felhoztuk a Csiki Magánjavak ügyét, nem feledkezhetünk meg a sok-sok sérelmeink között a rokkantak nyugdíjnélküli nyugdíjaságáról, amelyet Gyárfás szenátorunk tett szóvá a szenátusban, a ledegradált és állásaiktól tömegesen megfosztott magyar vasutasok sorsáról, amelyre nézve Laár Ferenc képviselőnk intézett interpellációt a szakminiszterhez, az iskolák államsegélyéről, tanítók és tanárok nyelvvizsgájáról stb., amelyek mind égető sebek a mi kálváriát járó testünkön.

Higgye el a kormány, hogy sokkal egyszerűbb neki egy gesztussal mindezen sérelmeinket orvosolni, mint nekünk örökösen ezek miatt panaszkodni.

Dr. László Dezső visszaköveteli a Magánjavak vagyonát.

László Dezső dr., a Magyar Párt képviselője, a kamara szombati ülésén mondotta el a Csiki Magánjavak ügyében az interpellációt a miniszterelnökhöz és a földmívelésügyi miniszterhez. A következőket mondotta:

— A csikvármegyei Magánjavak ügyében, mint a vagyonhoz jogosultak egyik tagja és az igazgatótanács elnöke, az összes vagyonhoz jogosultak nevében a miniszterelnök és a földmívelésügyi miniszter urakhoz a következő kérdést intézem:

— A volt székely határezered tulajdonát képező és Csikmegyei Magánjavak néven ismert vagyont az agrárkomité 1923. évben hozott határozatával állami vagyonnak minősítette és azt volt tulajdonosuktól elkobozta. Amikor a vagyon kezelősege az átadást megtagadta, a karhatalomra való hivatkozással, birtokbavették. Ez a vagyon a következő javakból állott: Erdőségeken 54.515 hold, legelő, rét, szántó és belső telkeken 8014 holdból, összesen 62.529 holdból, amely területen létesítve volt: Csikszeredában egy emeletes kőház melléképületekkel, polgári leányiskola és internátus céljaira; Csikszeredában egy vígadó épület, színház és bálteremmel; Csikszeredában egy kaszárnya, amelyet az impérium átadása előtt a magyar állam bérelt a tulajdonosoktól; Csikszeredában egy kétemeletes és földszintes bérház; Csikszeredában egy árva és egy szeretetház, amely 90 árva ingyenes ellátására volt berendezve; Borszék fürdőn egy 22 szobás villa teljes berendezéssel, mely a vagyonhoz jogosult szegénysorsu betegek részére volt építve; Tölgyesen és a birtok több helyén gazdaszisztek és tisztviselők részére lakások és erdőéri lakások; ingóságokban egy kisegítő takarékpénztár összes felszerelésével és kihelyezett vagyonával; az összes javak igazgatásához szükséges minden-

nemű ingósági felszerelés, ugymint irodai bútorok, tűzmentes szekrények, irattárak, gazdasági felszerelések, állatállomány, kocsik, szekerék stb.

— Az agrártörvény, amely a kisajátítási legfelsőbb fórumképen az agrárkomitét is létesítette, nem ismeri az ilyen kisajátítási eljárást, amely irodai, gazdasági felszerelésektől kezdve ingóságokat, belsősegeket, takarékpénztárt sajátítson ki, de nem létesített olyan szerveket sem, illetve a létesített szerveket sohasem ruházta fel olyan hatáskörrel, hogy ilyen vagyonelvételt eszközölhessenek.

— A volt határezeredek vagyonának elvétele nem egyenlő eljárás alapján történt. Már

a törvény alkotásánál különbséget tettek, annak végrehajtása során pedig a legnyilvánvalóbban egymásnak elmentendő határozatokat hoztak.

— A Csiki Magánjavak vagyonát a Kormányzó Tanács idejében az első kisajátítási törvény kivette a kisajátítás alól, ép úgy, mint a karánsebesi és a naszódai második román határezered vagyonát. Az ezen dekrétumtörvényt hatályon kívül helyező agrártörvény

a naszódai második román határezered vagyonát, amely románoké, kivette a kisajátítás alól,

azonban a magyarok által birt Csiki Magánjavak vagyonát nem.

Leonte Moldovanu liberális közbeszól: A Csiki Magánjavak kérdése nem azonos a naszódival.

Willér József dr.: De igenis, azonos!

László Dezső dr. folytatja: A kisajátítási eljárás során pedig az az egyenlőtlen elbánás történt, hogy

az ugyanilyen jellegű karánsebesi vagyont, amely összesen 255.000 katasztális holdat tesz ki, az 1922. december 27-én kelt 54. szám alatt kiadott jogerős határozattal a vagyonszösségnek teljes egészében meghagytak,

ugyanazon rendeltetéssel, ahogyan azt eddig birták, a Csiki Magánjavak vagyont pedig teljes egészében elkobozták.

Cretu kormányparti: Nem elkobozás, hanem kisajátítás történt.

László Dezső dr.: Csak azt az eljárást lehet kisajátításnak nevezni, amelynek törvényes alapja volt.

Willer József dr.: Ki lehet-e sajátítani a bankokat Cretu ur?

László Dezső: 1923. év óta memorandumok, küldöttségek, kérések után sürgettük a helyzet rendezését és számtalanszor kifejtettük már, hogy a vagyon elvételében megnyugodni nem fogunk. Minden eddigi megmozdulásunkra csak ígéreteket kaptunk, biztatásokat, hogy várjunk, a megoldás azonban elmaradt és

tovább várakozni nem tudunk,

mert a vagyon, amelynek mintegy felét román községeknek osztották ki, a többit állami rezerva-képen kezelik, állandó elértéktelenedésnek van kitéve. Az elvételről kezdve egyeseknek, szövetkezeteknek, román egyházaknak, különböző egyleteknek évente óriási értékű fameenyiségeket adtak ingyen, vagy az értéken jóval aluli áron. A nem szabályszerű kitermelés óriási pusztításokat okozott az erdőkben, ujabban még földterületeket is fával együtt adnak a községeknek, amiből pedig az állam fog károsodni, amely a vagyont megőrizni lett volna köteles.

— Tisztelettel kérem, a vagyonhoz jogosult százezeret meghaladó tulajdonos nevében a kormányt, hogy legelső sorban

szüntesse be a további fakidásokat és munkálatokat az erdőkben és a vagyont teljes egészében adja vissza

ugyanazon célra és rendeltetésre, amelyre addig használták s kérjük az összes időközben beszédett jövedelmet és a szenvedett károk megtérítése mellett.

A Magyar Párt padsoraiban a László Dezső beszéde végeztével taps hangzott fel.

Ferenczi István †

Temettünk, újból temettünk. Újból itt hagyott egy erősségünk, fajban, hitben egyaránt. Temettünk nem egy kihűlt porhüvelyet, hanem egy szimbolumot, a székelység, a mi fajtánk szimbolumát: Ferenczi Istvánt.

Kartársai, akik még látták az ő gyermek- és ifju éveit, hogy milyen energiával tudott magának a nincsetlenségből pozíciót teremteni, még jobban tudták őt méltányolni és levett kálappal megtisztelni, mint mi fiatal generáció, akik ennek a vasszorgalomnak, élni akarásnak és törekvésnek már csak a kijegecesedett eredményeit láttuk. Egy fogalom volt előttünk Ferenczi István, egy megtisztult fogalom, mely jelképezte a hitet, az ősi, vallásos hitet, mely kiindulási alapját képezi mindennek; hitet az emberekben, hitet a fajtájában és hitet az életben, mely örök.

Azt kell feltételeznünk róla, hogy ezt az embert talán nem érte semmi csalódás az életben, az emberekben, mert csak így képzelhető el az a végtelen szeretet, amellyel embertársai, különösen székel fajtajával szemben viseltetett.

Maga volt a megtestesült hit, mikor a templomban Isten előtt, arravalóságán kívül az egyedüli segítője előtt összekulcsolt kezekkel imádkozott; maga volt a megtestesült biztatás, mikor nehézségek közé jutott fajtestvéreinek szóval és tettel segítve új életet öntött beléjük, és maga volt a remény, mikor a nehéz sorscsapások alá került székel fajtája Isten tudja hány egyedébe biztatást öntött és hitt egy jobb, egy megtisztultabb eljövendőben.

Temettünk a tavaly is ilyenkor. Szomorú nagy temetés volt ez, mikor sirt az egész város,

feljajdult az egész magyarság. És most újra temettünk. Újra sirunk, újból feljajdult bennünk a kétségbeesés, hogy mikor lesz már vége?! Nem a portüvelyt siratjuk mi, hanem a lelket, amely kiszakadt belőlünk és amely mély irt hagyott hátra maga után. Hát olyan gazdagok vagyunk mi nagy emberekben, hogy a jó Isten minden évben megfoszthat minket egytől?!

Bocsáss meg nekünk Ferenczi István, hogy egy pillanatra elsírtuk magunkat. Ne vedd el tőlünk ezeket a fájó könnyeket, amelyek még egyedül a miéink, mert akkor leszünk mi igazán árvák, mikor még sirni sem fogunk tudni.

De e pillanatnyi ellágyuláson kívül nem lennénk igaz követői szellemeknek, hogyha végleg elengednénk magunkat. Nem, bizunk Benned, a Te szellemekben, amelyről azt hisszük, hogy ezután is örködni fog felettünk és bizni fogunk magunkban, a mi életerőnkben, amelyről Te olyan szép példát mutattál nekünk.

Dr. Csibý Andor.

A ditrói Ipartestület megszívlelendő határozata.

Március 24-ikén egy igen messzire kiható, okos és követendő határozatot hozott a ditrói Ipartestület. Közgyűlésén mondotta ki, hogy a testület tagjai között elhalálozás esetén megszüntet minden torozást. A határozat be nem tartása a tag kizárását vonja maga után.

Régóta folyik a küzdelem ezen barbár és őskorból visszamaradt szokás kiküszöbölése ellen, amely szokás inkább csak népünk között divik, épen annál a népnél, amely a legjobban nyög a sors csapásai alatt.

A torozás népünkél most már a még jobban elesettségéhez vezet, mert nincs az a jómódu székel gazda, aki még csak a temetési költségeket is tudja fedezni bankkölesön nélkül, nemhogy a temetési költségeket sokszor jóval meghaladó tor költségeit is.

Különösen a Kath. Népszövetség küzdött és küzd ennek megszüntetése ellen, de, valljuk be őszintén, nem a kívánt eredménnyel, mivel a népből kivenni ezt a már beléje idegződött rossz szokást okos meggyőzéssel még akkor sem lehet, mikor saját bőrén érzi ennek anyagilag borzasztó hátrányát.

Sok tekintetben intelligencia kérdése ez, azért tehát elsősorban az intelligens elem kell felvegye a torozás ellen a küzdelmet nemcsak szónoklatokkal, hanem elsősorban tettel, akik tudnak maguknak parancsolni és nem félnek az olyan „megszólásoktól”, hogy a tor elmaradásához vajjon mit szól X vagy Y.

Minden elismerésünkkel adózunk a ditrói Ipartestület érdemes vezetőségének azért a tettért, hogy ezt a kérdést a maga kebelében felvetette, és a testület minden egyes tagjának azért a bátorságért, amellyel ezen szép és üdvös célért sorompóba álltak.

Válasz a „Székel Szó”-nak.

Nevezett lapnak „Utazás a borviz körül” című cikke, amely a Borszéki Közbirtokosság legutóbbi közgyűlésével és elsősorban személyemmel foglalkozik, nem számíthat arra a szerencsére, hogy érdemi válasza méltassam. A Borszék ügyében megjelent tájékoztató ujság-közleményekre különben is megadtam már a választ a Gyergyói Ujság legutóbbi számában.

A hang és a modor azonban, amellyel a névtelen cikkíró harminc éves állami szolgálatban becsülettel és munkával megszerzett és megőrzött reputációját igyekszik a közvélemény előtt minden alap és adat nélkül, csupán népbolondító frázisai kíséretében sárba rántani: mégis válasza készletet. A hangot, a modort és az izlést, amit ez a cikk elárul, rábizom minden becsületes magyar ember megítélésére s e felett különösebb kritikát nem gyakorlok, de még csodálkozni sem csodálkozom rajta igen sok okból kifolyólag. A Közbirtokosság vezetősége és különösen az én személyem ellen egyesek részéről hónapok óta folyó, a népet és a közvéleményt félrevezető és izgató méregkeverés

és az illetők mentalitása után mást, mint ilyen oíket várni nem is lehet.

A tisztelt cikkíró azonban igen kicsi le-gény-ahhoz, hogy az én becsületemben kárt tehessen és leértékeljen, hagyjon fel hát az erre irányuló kísérletekkel. És ne adjon burkolt utasításokat arra, hogy az elnöki székből távozzam, mert abba a birtokosság, illetve az igazgatóság választása folytán jutottam és nem a cikkíró jóvoltából. Távozni is csak akkor fogok, ha azt a birtokosság fogja óhajtani, vagy ha a törvényes megbízatásom lejár és végül önként is, ha azt jónak látom. Terrornak azonban nem engedek. Tudom, hogy a „megrögzött öreg ember” bizonyos okoknál fogva egyeseknek igen kellemetlen jelenség az elnöki székből, talán olyanoknak is, akik igen-igen szeretnék a helyére ülni s ez irányban minden lehetőt megpróbálnak. Pedig minden józan ember tudja, hogy becsületes embernek az ilyen közügy nem hatalmat és nem kenyérkeresetet jelent, hanem csak munkát, küzdelmet és áldozatot.

Bizony cikkíró ur, nem pirultam azon a bizonyos közgyűlésen! Nem pirultam, mert erre soha az életben okom nem volt és ugyebár ezt nem épen mindenki mondhatja el magáról?

Ellenben pirulhattak volna azok — ha tudnának — akik a tövises magyar sors útján fáradtan bandukoló székel nép közé nem átalják elhinteni a gyűlölködés, a gyanuskodás, szét-huzás, osztályellentét és tekintélyrombolás átkos magvait! És pirulhattak volna azok, akik céljaik elérésére a nép félrevezetésén kívül még egy ilyen hangu hirlapi cikk elhelyezésétől sem riadnak vissza, amely többet árt a magyarságnak s egy székel közbirtokosság ügyének, mint amennyit használnak ugyanezen egyének által minden lehető alkalommal világgá kiabált, meggyőződés nélküli, népámító és semmi mást, mint az egyéni történet célzó puffogó frázisok. A jövő mindent megmutat cikkíró ur s lehet, hogy ezt a jövőt ez a „megrögzött öreg ember” is megéri. És ekkor ki fognak tűnni a célok is, amelyek az ilyen közügyi hajszákat szülik.

Nem méltóztatik előttem ismeretlen cikkíró ur emlékezni véletlenül ugyanennek a birtokosságnak Ditróban 1922. évben tartott közgyűlésére, amikor a Tischler Mór-féle szerződés ügye volt szőnyegen? Ha jól emlékszem, az is „izzó hangulatban lezajló” gyűlés volt és azon is hangoztak el „arepirító filippikák” s talán egészen más okokból és talán nem én ellenem. Hogy az illetők pirultak-e, arra igazán nem emlékszem, de hogy kénytelenek voltak távozni nemcsak a közgyűlésről, hanem jó időre a birtokosság beléletéből is, arra nagyon sokan emlékezünk. Egyáltalán sok mindenre igen jól emlékezünk s a komoly közügyekből színházat és becsületvadászatot rendező alkalmi szónokoknak igen nagy diplomáciai gyengesége, hogy tulsokat építenek az emberek feledékenységére.

Holott az emberek emlékeznek és nem felejtene.

Végeztem cikkíró ur! Nyugodt lehet és nyugodt vagyok, hogy magas intelligenciát el-áruoló cikke által repuiációm semmivel sem lett kisebb.

Ditró, 1929. ápr. 16.

Puskás István,
v. erdőtanácsos.

Hogyan halad Ditró nagyközség a fejlődés útján?

A ditrói községi tanács folyó hó 17-ikén tartott gyűlésén egy igen fontos határozattal újból tanubizonyosságát adta annak, hogy e nagy község fejlesztése s előhaladása érdekében több üdvös, megvalósításra váró tervei vannak. Ugyan is elhatározta egy nagyszabású villanytelep létesítését a már meglevő tervek alapján, egy modern, a község nagyságához és fejlettségéhez illő kulturház építését és Ditró-Hodoson egy iskola-épület felépítését, szintén a már készen levő terv alapján.

Elismeréssel kell megállapítanunk, hogy az a tanács, amely a megelőző két év alatt egy millió lejt meghaladó összeggel egy modern felszerelésű vágóhidat s egy 20 drb apaállat elhelye-

zésére szolgáló mintaistállót épített s apaállat-állományát a legjobb tenyészetekből beszerzett tisztavérű fejlett apaállatokkal cserélte ki, utóbb pedig a baromvásártér kibővítésére — előrelátással — egy 10 kat. holdat kitevő birtokot vásárolt, gondos előrelátással dolgozik minden feltűnés nélkül e község előhaladásán; dacára annak, hogy régebbi időkből maradt igen nehéz terhekkel vette át e község vezetését, mely terheket szintén kifizetett.

Ditrón aki átutazik, jóleső érzéssel szemlélheti a piactér és új templom előtti utrész befásítását is, ami szintén a tanács érdeme.

HIREK.

Egy gólya halálára.

A zárda tetején fészkelte egy gólyapár. Komoly, kellemes állatok voltak, és láthatóan a legzavartalanabb egyetértés uralkodott a családban. Nem igen hiszem, hogy lenne Gyergyószentmiklóson gondolkodó ember, aki ne állt volna meg, bár egy pillanatra e manapság oly ritka jelenség előtt.

Ősszel, a gólyapár megnézegette még utóljára Gyergyószentmiklós kevés építészeti szépséggel megáldott városát, bucsuzóul kelepeltgett néhányat s elrepült délre, Afrikába, ahol bizonyára valamelyik minaret karsn tornyán talált ideiglenes lakásra.

Bármennyire is kellemesebb volt Afrika minden szempontból, az ősi gólyaszokás, a szülőfészek vonzó hatalma visszahozta őket tavaszra hozzánk s újra alkalmunk volt néhány napig a böles kinézésű házaspár létezésének örvendezni.

Azonban nem sokáig.

Afrikában állítólag vademberek is laknak. Ezek azonban úgy látszik, teljesen kulturátlannak és következésképpen romlatlan szívűek. Nem bántják az olyan állatokat, amelyekre semmi szükségük sincs életük fenntartásához. Nálunk ellenben van kultúra.

Igy történt meg, hogy egy szép napon a gólyapár hátramaradtottja gyászbaborult. Nem tudom, a férj volt-e, vagy az asszony, egy kulturember közelébe került.

És a kulturembernek puska volt a kezében.

*

Hallottuk, hogy ugyancsak kulturember a temetőben vadászik éneklőmadarakra.

*

Elfogy a gólya, mert már csak egy van belőle nálunk s az is biztosan elköltözik olyan helyre, ahol jobban érzi magát.

Lehet, hogy visszamegy a vademberek közé, talán csak más vidéken keres magának tanyát, ahol tilos a puska, vagy csak olyannak adják a kezébe, aki banni is tud vele.

Lassan az éneklőmadarak is kivesznek a temetőből, ha még folyik az eredményes működés.

És akkor vigyázzanak majd a kanári madarak szelidlelkű tulajdonosai, nehogy trillázó sárgatollú jószágukat kalitkából terítse le valami kulturvadász.

Meg azok, akiknek disznóik vannak.

Mert nincs kizárva, hogy egyéb vad hiányában majd az ólból lödözik le őket.

— Fráter Lóránd dalestélye. Fráter Lóránd, a nótáskapitány és dalköltő bucsuturnéjában városunkat is felkeresi, hogy f. hó 20-án este, az Uránia mozgósínház nagytermében, egyetlen egyszer megismertesse velünk önmagát és nótáit azokkal, akik talán ezeket nem ismerik.

Egy multat, amely sok sirva-vigadással járt és amely több örömet adott nekünk, mint bánatot, varázsol vissza nekünk Fráter Lóránd,

amely multnak nótáival ő is egyik aktív szereplője volt a „Száz szál gyertyás” asztalokkal és a busuló betyár szilajságával.

A mai szomorú korban, mikor a mindennapi nyomorúság között a legtöbbször a mult szép emlékeihez kell visszatérnünk, hogy egy pár boldog pillanatot átélhessünk, jól esik hallanunk a régi szép szilaj nótákat és azt, aki ezeknek a nótáknak leghivatottabb interpretálója: Fráter Lórándot.

Ő csak személyileg ismeretlen előttünk, de nótáival nem, s erre az egyetlen egy dalestélyére örömmel várjuk és azzal az előzetes köszönettel, amellyel le tudjuk róni vele szemben hálánkat azért a pár boldog percért.

Az estély jegyei már előre megválthatók Kricsa Andornál és az Uránia pénztáránál.

— Hangverseny április 30-án. A Gyergyószentmiklóson alakulóban lévő „Schubert” Zene- és Dalegyesület 1929. április 30-án, kedden az „Uránia-Mozgósínház” termében este 9 órai kezdettel zenekari hangversenyt rendez a következő műsorral:

1. Schubert: H-moll szimfonia (befejezetlen: a) Allegro moderato, b) Andante con moto. Előadja: az egyesület zenekara. Vezényel Vákár László.

2. A zenéről: Vajda Lászlóné.

3. Mozart: Szerenád. Vonósnégyes. a) Allegro, b) Andante, c) Menuetto, d) Allegro. Előadja: Vajda László (I. hegedű), dr. Lázár Péter (II. hegedű), Kiss József (brácsa), Vajda Lászlóné (gordonka).

4. a) Tarnay-Kiss József: Ó miért oly későn... b) Schumann-Heine: Aus alten Märchen. Éneklő: Vákár László. Zongorán kíséri Demeter Róbertné.

5. Kéler Béla: Magyar vigjátéknyitány. Op. 108. Előadja: az egyesület zenekara. Vezényel Vákár László.

Tekintettel a nívós műsorra és nem legutolsó sorban az alacsony helyárakra, remélhető, hogy a zenekedvelő közönség teljes számban megjelenik. A „Schubert” Zene- és Dalegyesület ugyanis népszerűsíteni akarván hangversenyeit, a helyárakat 50 és 20 lejben állapította meg.

— A Pápa intelme a leánynevelő intézetekhez. A mai kor bubifrizurás, rövid szoknyás és dekoltázsos idejében a Szentséges Atya is jónak látta intellemmel fordulni a szerzetes rendek vezetése alatt álló leánynevelőintézetekhez, melyben meghagyja a vezetőségnek, hogy ne tűrjék meg iskoláikban az olyan növendékeket, akik öltözködésükben átlépik a szerénység és keresztény tisztesség korlátait.

A főnöknőknek legszigorubb kötelességévé teszi az efeletti ellenőrzést, amelyben nem szabad őket hogy befolyásolja sem anyagi érdek, sem a családok előkelősége.

A Pápa ezen intelme mindenesetre alkalmas lesz arra, hogy fiatalságunkat az erkölcsöségről eddig vallott felfogása módosulást szenvedjen.

— Halálozás. Özv. Waitsuk Józsefné szül. csanódi Török Mária f. hó 12-én 66 éves korában meghalt Csikszeredában.

Gyergyó társadalma még élenken emlékezik néhai személyére, az egész Waitsuk családra, akik a régi jó békeévekben szerető család volt Tölgyes községben.

A néhaiban dr. Sándor Gábor és dr. Sándor Gyula anyósukat gyászolják.

— Április 12-ikén megnyílt a parlament. A parlament husvét utáni üléseit f. hó 12-ikén megkezdette. Az első törvény, mely tárgyalásra került: a lakbérleti törvény.

A közigazgatási reform előkészítő bizottság szintén befejezte munkáját, s mielőtt a prefektusok véleménye beérkezik, mindjárt tárgyalás alá is fog kerülni.

— A gyergyói róm. kath. Tanítóegyesület tavaszi közgyűlését f. hó 30-ikán fogja megtartani Tekerőpatakon. A meghívókat az elnökség már szétküldötte.

— Megjöttek a szárhegyi Szent Ferenc-rendi zárda új harangjai. F. hó 14-ikén, vasárnap szállították fel az ujonnan megérkezett harangokat a zárdatemplomba a hivek nagy öröme és lelkesedése mellett.

A második új harang súlya 728 és fél kgr., a harmadiké 334 és fél kgr. és a negyediké 202 és fél kgr., úgy, hogy a már régebben megérkezett „örög fogarasi”-ével együtt 2481 és fél kgr. súlyt tesznek ki.

Értesülésünk szerint az ünnepélyes felszentelés pünkösdi harmadik ünnepén fog megtörténni nagyszabású ünnepség keretében, amelynek programjára annak idején lapunkban még rátérünk. A felszentelést maga főtit. P. Sándor Vitális rendtartományi főnök fogja végezni nagy papisegédlettel.

— Máj. 1-ig tart a fegyverek bejelentésének utolsó terminusa. A törvény szigorúan bünteti mindazokat, akiknek tulajdonában bejelentetlen fegyverek vannak.

Miután városunkban is teljesen jóhiszeműleg többek voltak olyanok, akik fegyvereiket nem jelentették be és így a bíróság által szigorúan megbüntették, felhívjuk mindenki figyelmét arra, hogy a még be nem jelentett fegyverek legutolsó bejelentési terminusa máj. 1.

Akik ezen újabb terminus lejártáig sem szerzik meg az engedélyeket, 5—20 ezer lejig büntetnek.

— Az új munkatörvény. A hivatalos lap legutóbbi számában megjelent az új munkatörvény, mely rendezi a munkások és tisztviselők szabadságidejét, munkások és munkaadók közötti viszonyt, a felmondás és tanoncoktatás idejét.

— Helyreigazítás: Mult számunkban a Brassói Lapok közleményére vonatkozó „Válasz” című cikk 3-ik bekezdés 8. sorából gépelési hiba folytán kimaradt: „az I. foku járási agrárbizottság határozatával.”

Ugyanezen cikk 5. bekezdésében 166 helyett „266”.

— Felhívás. A Gheorgheni Vadász Társaság kebelében működő halászati szakosztály ez uton hívja fel mindazon érdeklődők figyelmét, kik halászni óhajtanak, hogy mindenféle felvilágosítást Sáska Andor halászati szakosztályvezetőnél kaphatnak. Együttal arra is figyelmeztet, hogy akiknek ez évre szóló halászjegyük nincs és mégis halásznak, azok ellen a legszigorubb fog eljárni.

A Gyergyószentmiklósi Vadásztársaság.

— Az alkohol új eladási ára. A pénzügyminiszterium újabb rendelete alapján a következőképpen állapította meg az alkohol új eladási árait, amelyekben nem foglaltatik a fogyasztási illeték:

Gabonaszesz 2-70 lej dekaliterfokonként; borszesz 11 lej, cujka és természetes pálinkafélék 10 lej dekaliterfokonként.

Ezek az új árak április 1-től június 30-ig maradnak érvényben.

* Ingyen készülnek tavaszi és nyári toilettjei Szmuk Flóra varró- és szabóiskolájában, mert a tandíj oly csekély, hogy a sajátkezüleg elkészített, izléses és csinos ruhák által, az sokszorosan megtérül. A tanfolyam május hó 2-án kezdődik, és 3 hónapig tart. A tanulás ideje d. e. 1/29-től 12-ig és d. u. 1/23-tól 6-ig. Tandíj havonta 600 lej, mely minden hó elején előre fizetendő. A beiratkozással tanácsos sietni, mert a tanfolyam csakis elégséges számú jelentkező esetén lesz megtartva. Jelentkezni a Sándory-nyomdában, vagy Málnásy József ur üzletében lehet.

Értesítés!

Főtér. Vákár-ház.

Külföldi utamról hazatérve, jövő héten hozom a legszebb kalap modelleket. A gyergyószentmiklósi „Rella Salonba” vételkötelezettség nélkül kérem megtekinteni a minden igényeket kielégítő kalapraktárunkat.

Rella Salon.

Főtér. Vákár-ház.

— Sok postabélyeget vonnak be a forgalomból. Bukarestből jelentik: A postai vezérigazgatóság rendeletet adott ki, amely szerint július elsejétől kezdve a következő, az elhunyt Ferdinánd király arcképével ellátott bélyegeket vonják be: Ötbanis fekete. 10 banis zöld, 25 banis barna, 25 banis pirosbarna, 50 banis sárga, az 1, két- és háromlejes karmin, ötlejes barna, hatlejes rózsaszínű, hatlejes olivzöld, hét lej 50 banis világoskék és 10 lejes kéksínű bélyegeket. Kivonják a forgalomból ezenkívül a Ferdinánd király képével ellátott postai levelezőlapokat és a postautalványokat is. A postavezérigazgatóság kéri a közönséget, hogy a forgalomból kivonandó bélyegeket és levelezőlapokat július elsejéig használja el, vagy váltsa be.

* **Eladó lakatos és kovácműhely Szárhegyen.** Angi Albertnél egy komplett lakatos és kovácműhely eladó. Értekezni lehet a tulajdonosnál.

* **Modern párisi háló és pizzamához reggeli,** valamint fűrdő cipőket bármilyen maradék kelméből készít Jakab Istvánné Gyergyószentmiklóson Liceummal szemben, házszám 5.

* **Ideiglenes irodai állást keres** liceumi nyolc osztályt végzett fiatalember. Cim a kiadóban.

Az Uránia mozgó hirei.

A mozgó az Anna Karenina páratlan sikere után egymásután tűzi műsorára a szebbnél szebb filmprodukcioikat. Minden egyes filmje egy-egy különleges szennáció, a filmvilág egyik műemeke, melyeknél a megrendezés nagyvonalúsága, a mindenre kiterjedő figyelemmel, a szűzsé a milióval, az írók a szereplőkkel kelnek nemes versenyre, hogy miként lehet fokozni a szépet, a raffináltat, az izgalmast, a grandiózust, a végletekig.

A legközelebb vetítésre kerülő filmek hősei olyan neveket viselnek, melyek a filmvilág horizontján égő napként csillognak. Brigitte Helm, Pola Negri, Emil Jannings, Dolores Del Rio, s hogy a könnyebb műfajból is említsünk, Harry Piel nevei szígnálják e filmeket.

A „Titanic“, mely a Fox filmgyár egyik legkiválóbb produkciója, a szombati Fráter nőtaestély miatt hétfőn is vetítésre kerül, s ha van valaki, aki a tengerész drámák iránt érdeklődik, el ne mulassza megtekinteni ezt az izig-vérig művészien rendezett megrázó erejű, hatalmas drámát.

Kedden, a munkaszünetes Szent György napján délután és este, valamint szerdán este egy különleges és muzigurmandok részére is pompás film, a „Szereltem vására“ fut. Ismeretes, hogy Vajda Ernő annak idején amerikai író álneve alatt ajánlotta elfogadásra a budapesti vigszínháznak ezt az azóta hétországban sikert aratott színművét. Pikáns izü irodalmi botrány is keletkezett a szerző önleplezése nyomán, az egész irodalmi világ felfigyelt s amerikai bemutatójának frappáns sikere után Zukor Adolf, a filmtröszt elnöke vette meg a filmesítés jogát. A magyar író izig-vérig amerikai izü drámájának hősnőjét egy Pola Negri játssza meg a vásznon, döbbenetes erővel realizálja a kijátszott, gyermekétől megfosztott, megcsalt szerelmes asszonyt.

Csütörtökön és pénteken Brigitte Helm, az Alraune és a Metropolis égőszemű démona lép elénk. „Jeanne Ney szerelme“, a modern bűnügyi dráma superprodukciója, melynél az izgalmas helyzetek, a mesészövés fordulatós drámaiassága erősségei a tovaszaladó képsorozatoknak.

Csupa nagy film, egytől-egyig válogatott műsor esábitja a közönséget a most már technikailag is elsőrangut nyújtó mozielőadásokra.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejthetetlen halottunk, Alter Gyula fölött érzett kimondhatatlan fájdalom munkat részvétükkel enyhítették, vagy a neki nyújtott végtisztességen megjelenni szívesek voltak, — ez uton mondunk hálás köszönetet.

Gyergyószentmiklós, április hó.

Az Alter-család.

Köszönetnyilvánítás.

Kedves rokonaink, jóbarátaink és ismerőseink, valamint testületileg kivonult egyesületek, akik felejthetetlen jó Férjem, Edes apám és Nagyapánk, Ferenczi István elhunytá alkalmával részvétükkel bánatunkat enyhítették, ezuttal fogadják hálás köszönetünket.

Gyergyószentmiklós, 1929. április hó 15 én.

A gyászoló család.

Árlejtési hirdetmény.

A gheorgheni állami liceum igazgatósága az intézet csatorna fedélzete és vakolat javítási munkálataira árlejtést hirdet. A résztvevők felhivatnak, hogy zárt írásbeli ajánlataikat április hó 28. déli 12 óráig az intézet igazgatóságához adják be. Bővebb felvilágosítások az intézet igazgatóságánál nyerhetők a hivatalos órák alatt.

Az írásbeli ajánlatok felbontása délután 5 órakor lesz az iskolaszék előtt, amelyre az ajánlattevők is meghivatnak.

A liceum igazgatósága.

Magy. Kir. Államvasutak
gépgyárában készült

10 atm. 10 HP gép eladó

Csánky Mihály mechanikusnál Toplița,
jud. Mureș.

Garantált malomkövek, sírkövek és márványsírkövek
állandó raktáron
kaphatók

Barabás Gergely

kőfaragónál

Szárhegyen (Lăzarea, jud. Ciuc.)

Vállalok bármilyen
épület és kriptaépítéseket
a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelben, teljesen fagyálló anyagból.

Szíves megkeresésre árajánlattel, tervezéssel készséggel szolgálok, 52—26

Ha butorra van szükség,
háló és ebédlő berendezést, ugyszintén egyéb butorokat is minden elfogadható áron elad

Hegyessy Lajos asztalosmester
Gheorgheni Reg. Ferdinand 74.
A butort vásárló részben deszkaanyaggal is fizethet.

Horny-féle árnyékolt

**Neutrowox,
Telefunken,
Schaleco és
Kramolin**

nagy teljesítményű
rádió apparátok,

valamint hangszórók és mindennemű rádió alkatrészek

8—2

részletfizetésre is kaphatók

Berkovitsnál, Gheorgheni, Fötér.

Ha bármily modern, jó és olcsó BUTORT

52—28

akar, ne sajnálja a fáradságot és forduljon bizalommal **Ambrus István** műasztaloshoz (Valea-Strâmbă) Tekerőpaták.

Időnkint kész hálószobák is kaphatók.

Elsőrendű

külföldi márkájú
rakettek
1929-es töltésű
labdák.

**Rakett-prés, olaj, lakk
és napellenzők
kaphatók**

4—3

BERKOVITSNÁL.
GHEORGHENI, FÖTÉR.

**Mondhatnak,
irhatnak,
amit csak akarnak**

**Singer varrógépek
mégis
a legjobbak.**

Üzlet: Gheorgheni
Piața Reg. Maria 10.

A legmakacsabb **köhögést,**
a kinzó **fulladást** és
rekedtséget bámulatos
rövid idő alatt megszünteti. A szájúregget desinficiálja s így a ragályos betegségektől megóv a

Tüdőfű cukorka.

Kapható az összes gyógyszerárakban.

Ára 18 Lei.

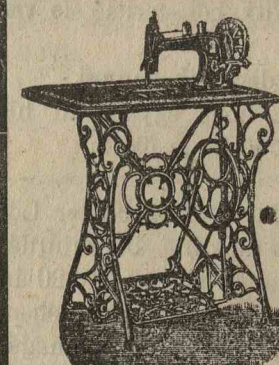
52—16

Egyedüli készítő:

OSVÁTH

gyógyszertár Targu-Mureș.

Vigyázat! Csak bádogdobozban, tüdővédjeggyel valódi.

**Varrógépek
kerékpárok
gramofonok
és lemezek**

legolcsóbban

BOCSKOR MARGIT & Co.
Gheorgheni, jud. Ciuc.

52—35